

Sygn. akt: I Ns 286/14

POSTANOWIENIE

Dnia 01 lipca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Świnoujściu I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Mariusz Grobelny

Protokolant: starszy protokolant Jakub Markiewicz

po rozpoznaniu w dniu 30 czerwca 2016 roku w Świnoujściu na rozprawie

sprawy z wniosku **A. P.**

przy udziale **Gminy M. Ś.**

o stwierdzenie nabycia spadku

1. stwierdza, że spadek po T. P. (1), zmarłym w dniu (...)roku w S., ostatnio zamieszkałym w Ś., nabyła w całości wprost synowa A. P. (córka W. i K.);
2. ustala, że wnioskodawczyni i uczestniczka postępowania ponoszą we własnym zakresie koszty związane ze swoim udziałem w sprawie;
3. nakazuje pobrać od wnioskodawczyni na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Świnoujściu kwotę 919,45 z (dziewięciuset dziewiętnastu złotych i czterdziestu pięciu groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych w sprawie.

Sygn. akt I Ns 286/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni A. P. wystąpiła z wnioskiem o stwierdzenie, że nabyła w całości wprost spadek po spadkodawcy T. P. (2), zmarłym w dniu (...) na podstawie testamentu ustnego spadkodawcy z dnia (...)

W uzasadnieniu wniosku wnioskodawczyni wskazała, że spadkodawca w dniu (...) w Ś. w obecności świadków J. B., I. Ł. i K. K. (2) oświadczył, że poczuł się bardzo źle, przeczuwa, że niedługo umrze i jego wolą w jest, aby w razie jego śmierci cały spadek po nim otrzymała jego synowa A. P.. J. B. w dniu (...) sporządził pismo, w którym zawarł oświadczenie spadkodawcy. Przedmiotowe pismo zostało podpisane przez wszystkich świadków testamentu ustnego. Spadkodawca we wrześniu 2013r. cierpiał na zaawansowaną chorobę nowotworową, Po śmierci syna spadkodawcy W. P. w dniu (...). stan zdrowia spadkodawcy pogorszył się. Przed dniem (...) spadkodawca przebywał w szpitalu, a po wyjściu ze szpitala pozostawał w domu pod opieką lekarza oraz pielęgniarki. W dniu 02 października 2013r. spadkodawca po kolejnym pogorszeniu się stanu jego zdrowia ponownie znalazł się w szpitalu, w którym przebywał do dnia 25 października 2013r., skąd, w związku z dalszym pogorszeniem się stanu zdrowia został przewieziony do hospicjum w S., w którym zmarł w dniu (...). Wnioskodawczyni nie posiada informacji, aby po spadkodawcy pozostali spadkobiercy ustawowi. Z uwagi na to, że spadkodawca oświadczył swoją ostatnią wolę w obawie rychłej śmierci, jego testament ustny jest ważny. Żaden ze spadkobierców ustawowych testamentu ustnego nie należy do kręgu osób wymienionych w art. 956 pkt 1-5 kc, ani też do osób wymienionych w art. 957 § 1 kc.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Spadkodawca T. P. (1) zmarł w dniu (...). w S.. Przed śmiercią zamieszkiwał w Ś..

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu T. P. (1) - k. 8)

W chwili swojej śmierci spadkodawca T. P. (1) był wdowcem. Spadkodawca miał jedno dziecko - syna W. P. (1), który zmarł w dniu (...). W. P. (1) nie posiadał dzieci. W chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim z wnioskodawczynią A. P..

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu T. P. (1) - k. 8,

odpis skrócony aktu zgonu W. P. (2) - k 9,

odpis skrócony aktu małżeństwa W. P. (2) i A. P. -

k. 9,

odpis skrócony aktu zgonu A. P. - k. 9,

akta sprawy tutejszego sądu o sygn. akt (...)

zapewnie spadkowe A. P. - k. 22)

W dniu (...) spadkodawca T. P. (1), w obecności m.in. świadków J. B., I. Ł. i K. K. (2), oświadczył, że poczuł się bardzo źle i przeczuwa, że niedługo umrze oraz że jego wolą jest, aby w razie jego śmierci cały spadek po nim otrzymała jego synowa A. P.. Treść testamentu ustnego została w dniu (...) spisana przez świadka J. B., a następnie podpisana przez wszystkich świadków.

(dowód: pismo z dnia (...). - k. 7,

zeznania świadka K. K. (2) - k. 87,

zeznania świadka I. Ł. - k. 87verte - k. 88,

zeznania świadka J. B. - k. 88,

zeznania wnioskodawczyni A. P. - k. 88verte-k. 89)

T. P. (1) nie sporządził innych testamentów.

(dowód: zapewnie spadkowe A. P. - k. 22)

Spadkodawca T. P. (1) przed śmiercią chorował na nowotwór płuc. W związku z tym był hospitalizowany: w okresie od 16 lipca 2013r. do 22 lipca 2013r. w Szpitalu (...)w Ś., w okresie od 22 lipca 2013r. do 05 sierpnia 2013r. w Specjalistycznym Szpitalu (...), w okresie od 27 sierpnia 2013r. do 01 września 2013r. w Szpitalu (...) w Ś., w okresie od 02 października 2013r. do 25 października 2013r. w Szpitalu (...) w Ś.. Po ostatnim pobycie w szpitalu spadkodawca został umieszczony w Hospicjum (...) w S., gdzie pozostał do śmierci. Stan zdrowia spadkodawcy pogorszył się po śmierci jego syna W. P. (2). W okresie od 01 września 2013r. do 02 października 2013r. spadkodawca przebywał w domu. W tym okresie pozostawał pod opieką lekarza i pielęgniarek, którzy odbywali u niego wizyty domowe.

(dowód: dokumentacja medyczna spadkodawcy - k. 60, 69, 72-73,

zeznania świadka K. K. (2) - k. 87,

zeznania świadka I. Ł. - k. 87verte - k. 88,

zeznania świadka J. B. - k. 88,

zeznania wnioskodawczyni A. P. - k. 88verte-k. 89))

Wnioskodawczyni A. P. nie złożyła oświadczenia o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku po spadkodawcy. Nie zrzekła się również dziedziczenia, ani nie została uznana za niegodną dziedziczenia.

(dowód: zapewnienie spadkowe A. P. - k. 22)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1025 § 1 kc sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. Art. 926 § 1 kc stanowi, że powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. Stosownie zaś do treści 926 § 2 kc dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą. Stosownie do treści art. 670 § 1 kpc sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą. W szczególności bada, czy spadkodawca pozostawił testament, oraz wzywa do złożenia testamentu osobę, co do której będzie uprawdopodobnione, że testament u niej się znajduje. Jeżeli testament zostanie złożony, sąd dokona jego otwarcia i ogłoszenia.

W niniejszej sprawie Sąd ustalił, że spadkodawca w dniu (...)sporządził testament ustny. Zgodnie z art. 952 § 1 kc jeżeli istnieje obawa rychłej śmierci spadkodawcy albo jeżeli wskutek szczególnych okoliczności zachowanie zwykłej formy testamentu jest niemożliwe lub bardzo utrudnione, spadkodawca może oświadczyć ostatnią wolę ustnie przy jednoczesnej obecności co najmniej trzech świadków. Stosownie do treści art. 952 § 2 kc treść testamentu ustnego może być stwierdzona w ten sposób, że jeden ze świadków albo osoba trzecia spisze oświadczenie spadkodawcy przed upływem roku od jego złożenia, z podaniem miejsca i daty oświadczenia oraz miejsca i daty sporządzenia pisma, a pismo to podpiszą spadkodawca i dwaj świadkowie albo wszyscy świadkowie. W toku postępowania w niniejszej sprawie nie zostały ujawnione żadne okoliczności, które wskazywałyby na nieważność testamentu ustnego spadkodawcy. W pierwszej kolejności zauważyć należy, że treść testamentu ustnego spadkodawcy została spisana w dniu (...) tj. przed upływem rocznego termin wynikającego z art. 952 § 2 kc. W oparciu o zgromadzony materiał dowodowy można jednoznacznie stwierdzić, iż spełniona została przesłanka wystąpienia u spadkodawcy obawy rychłej śmierci. Przesłuchani w sprawie świadkowie testamentu, jak również wnioskodawczyni, wskazywali, że spadkodawca przewidywał swoją rychłą śmierć. Przedmiotowe zeznania i zgromadzona dokumentacja medyczna pozwala również na stwierdzenie, że spadkodawca obiektywnie mógł obawiać się, że niedługo umrze. Spadkodawca cierpiał bowiem na chorobę nowotworową, przed sporządzeniem testamentu był hospitalizowany, a wpływ na pogorszenie jego stanu zdrowia miała śmierć jego syna. Zauważyć należy, że spadkodawca w krótkim czasie po sporządzeniu testamentu ponownie trafił do szpitala i zmarł niewiele ponad miesiąc od dnia sporządzenia testamentu. W związku z tym nie można uznać, że u spadkodawcy obawa rychłej śmierci spadkodawcy mogła ustać do chwili śmierci. Wprost przeciwnie zgromadzone w sprawie dowody wskazują, iż po dniu testamentu ustnego stan zdrowia spadkodawcy wyłącznie się pogarszał. Testament ustny został sporządzony w obecności trzech świadków, co do których nie zachodziły przesłanki wyłączające z art. 956 kc i 957 § 1 kc. Art. 956 kc stanowi, że nie może być świadkiem przy sporządzaniu testamentu:

- 1) kto nie ma pełnej zdolności do czynności prawnych;
- 2) niewidomy, głuchy lub niemy;
- 3) kto nie może czytać i pisać;
- 4) kto nie włada językiem, w którym spadkodawca sporządza testament;
- 5) skazany prawomocnie wyrokiem sądowym za fałszywe zeznania.

Stosownie zaś do treści art. 957 § 1 kc nie może być świadkiem przy sporządzaniu testamentu osoba, dla której w testamencie została przewidziana jakakolwiek korzyść. Nie mogą być również świadkami: małżonek tej osoby, jej krewni lub powinowaci pierwszego i drugiego stopnia oraz osoby pozostające z nią w stosunku przysposobienia.

Mając powyższe na uwadze Sąd ustalił, iż testament ustny spadkodawcy z dnia(...) jest ważny i dziedziczenie po spadkodawcy powinno nastąpić zgodnie z treścią tego testamentu. Zgodnie zaś z ostatnią wolą spadkodawcy na jedynego spadkobiercę do całości spadku powołana została spadkodawczyni A. P.. Wnioskodawczyni w terminie sześciu miesięcy od dnia, kiedy dowiedziała się o tytule swojego powołania do spadku (tj. od dnia śmierci spadkodawcy) nie złożyła żadnego oświadczenia o odrzuceniu lub przyjęciu spadku. W związku z tym, stosownie do treści art. 1015 § 2 kc (w jego brzmieniu obowiązującym na dzień otwarcia spadku), nabyła z mocy spadku wprost. Wnioskodawczyni nie zrzekła się dziedziczenia, ani nie została uznana za niegodną dziedziczenia. Dlatego Sąd w punkcie 1 postanowienia stwierdził, że wnioskodawczyni nabyła wprost z mocy prawa spadek po T. P. (1).

Ustalenia w niniejszej sprawie Sąd poczynił na podstawie niekwestionowanych dokumentów oraz zeznań świadków i wnioskodawczyni, które to dowody w pełni ze sobą korespondowały.

O kosztach postępowania w punkcie 2 postanowienia Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 kc, zgodnie z ogólną zasadą postępowania nieprocesowego, że każdy z uczestników postępowania ponosi we własnym zakresie koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

W punkcie 3 postanowienia Sąd nakazał pobrać od wnioskodawczyni nieuiszczone koszty sądowe w sprawie. Zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2014r. poz. 1025 z późn. zm.) w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113. Zgodnie z art. 113 ust 1 powyższej ustawy kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Nieuiszczonymi kosztami w sprawie był koszt pozyskania dokumentacji medycznej spadkodawcy ze szpitali (tj. 145,78 zł) i koszt ogłoszenia w prasie (tj. 773,67 zł).

SSR Mariusz Grobelny